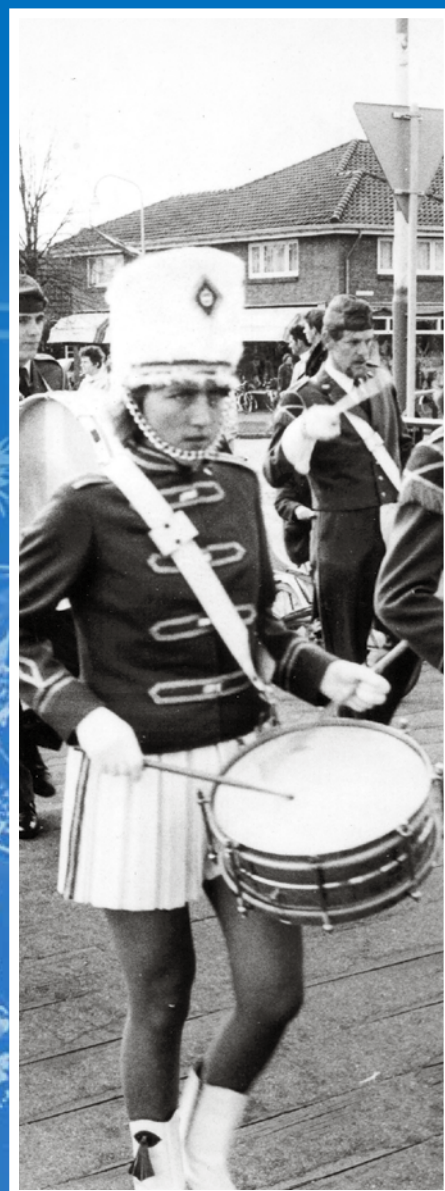

Muziekvereniging Beatrix Bergentheim

Ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan

Muziekvereniging Beatrix Bergentheim

Ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan

Uitgever: Chr. Muziekvereniging Beatrix Bergentheim

Ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan

Redactie: Huib van der Wal tekstschrijver Emmeloord

Redactiecommissie: Wout Nieuwenhuis, Janneke Schutte, Henk Snoeyink, Dinand Ligtenberg, Henry Kompagnie

Fotografie: uit de archieven van leden van Beatrix.

Vormgeving en druk: Drukkerij Feiko Stevens Emmeloord

Dit boek is mogelijk gemaakt dankzij oud-Bergentheimer Hans Schipper.

5 november 2016

Voorwoord

Directeur Hafabra

Geachte lezer,

Voor u ligt een bijzondere uitgave over een bijzondere muziekvereniging. Een bijzondere uitgave, omdat u kunt lezen, kijken én luisteren! Een bijzondere muziekvereniging, niet alleen vanwege de respectabele leeftijd, maar ook door wat Beatrix door de jaren heen heeft gepresteerd. En door de trouwe leden, waarvan er een aantal aan het woord komen. Hoogtepunten worden afgewisseld met zorgelijke tijden, zoals in elke vereniging en in elke gemeenschap. Door tijdig de bakens te verzetten en samen te werken kon en kan Beatrix weer toe werken naar nieuwe hoogtepunten.

In de gemeente Hardenberg hebben de elf harmonie- en fanfare-verenigingen ook goed begrepen, dat samenwerking nodig is. Vier jaar geleden hebben ze samen de Stichting Hafabra Muziekonderwijs Hardenberg opgericht. Hierdoor is een goede ondersteuning, ook financieel, voor de opleiding van de jeugd verzekerd. Maar ook de samenwerking tussen de verenigingen wordt bevorderd.

Dit komt o.a. tot uiting in verschillende jaarlijkse activiteiten: De Vlag (het gemeentekampioenschap voor harmonie en fanfare en voor Twirl), het Megajeugdorkest (eendaags orkest eind mei voor alle jeugdleden), het Solistenfestival (in maart 2017 de eerste uitvoering). Ook werken alle vereni-

gingen samen in het in september 2017 startende scholenmuziekproject. De daarvoor benodigde instrumenten zijn voor een groot deel door de ha-fa-verenigingen bijeen gebracht.

Daardoor maken op meer dan de helft van de scholen in de gemeente Hardenberg de kinderen kennis met heel veel instrumenten. En ontdekken ze er vast eentje dat ze willen leren bespelen..... Zodat over een aantal jaren de verenigingen meer nieuwe jeugdleden mogen verwelkomen!

Er zit nog steeds muziek in de harmonie- en fanfare-verenigingen!

Veel plezier met deze uitgave en bij de activiteiten van Beatrix!

Wietze van der Harst
voorzitter stichting Hafabra Hardenberg

Tamboer- en Lyrakorps en TTK bij Wisselvlag (1986)

Tekst...

Tekst...

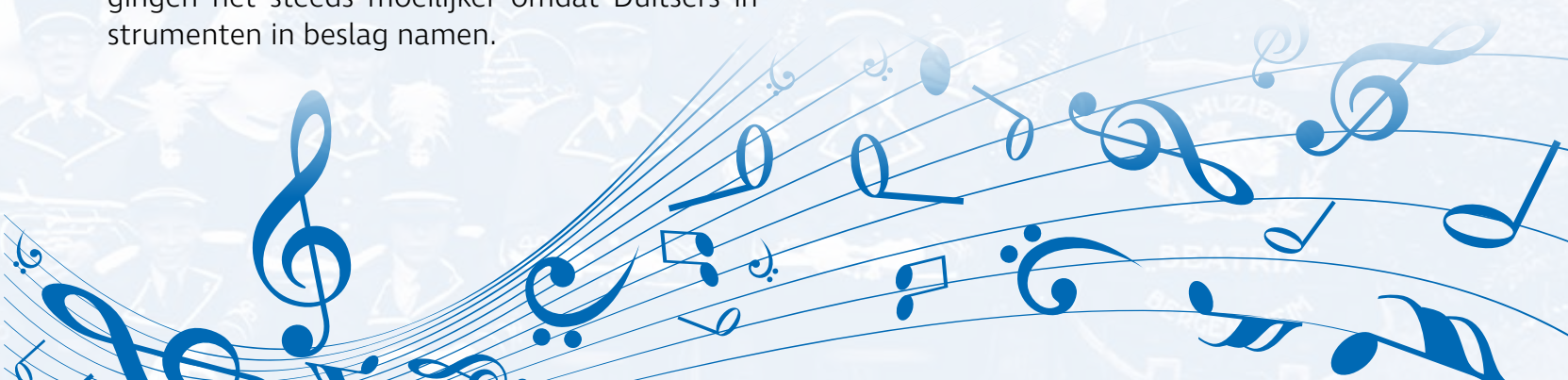
Hoofdstuk 1 | De voorgeschiedenis

Er zat voor de oorlog al muziek in Bergentheim

Voor het maken van dit jubileumboek zijn vele oude plakboeken uit stoffige kasten gehaald. Wat blijkt? In Bergentheim wordt al sinds 1923 georganiseerd muziek gemaakt! In dat jaar werden namelijk twee muziekverenigingen in het dorp opgericht; de christelijke muziekverenigingen De Bazuin (onder leiding van de heer B.J. Breukelman uit Hardenberg) en Onderling Genoegen (met als dirigent de heer J. Nelissen, ook uit Hardenberg).

Het mooie is dat we in het voorjaar van 2016 voor dit boek Bé Schonewille nog kunnen spreken, 89 jaar oud, die al in 1933 lid werd van Ons Genoegen! Als jochie van zes kreeg hij een piston in zijn handen geduwd. Later werd dat een bugel. Schonewille komt uit een echte Bergentheimer muzikfamilie. Zijn vader Roelof, twee broers, Henk en Sander, en zus Betsy waren ook lid. „Als er op maandag iemand jarig was in de familie, dan gingen we eerst naar de repetitie en begonnen daarna met het feest. Muziek ging bij ons thuis voor alles.”

Jarenlang zetten deze beide korpsen bij verschillende festiviteiten hun beste beentje voor. Herinneren sommige ouderen zich nog de schitterende gondelvaarten door het kanaal? Volgens Bé Schonewille werd er aanvankelijk ook in de oorlog 'gewoon doorgeblazen', maar kregen de verenigingen het steeds moeilijker omdat Duitsers instrumenten in beslag namen.

Familie Leemhuis en Berenst

Beatrix_jaartal_onbekend

Hoofdstuk 2 | Na de oorlog

Ons Genoegen en De Bazuin worden: Beatrix

Beide verenigingen waren kort na de oorlog zieltogend. Onderling Genoegen werd zelfs opgeheven. Maar, zo vonden de overgebleven leden van Ons Genoegen en De Bazuin, wat is een dorp als Bergentheim zonder behoorlijk muziekkorps? De oud-leden hebben toen, in het najaar van 1946, Chr. muziekvereniging Beatrix opgericht. Voor de naam moest toen nog officieel toestemming worden gevraagd op het provinciehuis in Zwolle, maar die kregen ze.

Wat is een dorp als Bergentheim zonder behoorlijk muziekkorps?

De eerste repetitieruimte

De eerste repetitieruimte van de nieuwe vereniging was de koe- en paardenstal van de familie Thijssens. Later verhuisden de muzikanten naar de oude Gereformeerde kerk aan het kanaal, de kantine van Weverij Nico ter Kuile, waarna de muziekvereniging in 1958 in de Koepel een eigen repetitielokaal kreeg. Daar oefenden ook zangvereniging Excelsior en mondaccordeonvereniging EMS.

Gerrit Ramaker werd in 1952 lid. Hij was toen een jaar of tien. „Beatrix had klepperaars nodig”, weet hij nog. „Klepperend met twee dunne plankjes leverden wij onze eerste muzikale bijdrage aan Beatrix. Hendrik Leemhuis leerde ons noten lezen en muziek maken”.

Tekst...

1 = Gerrit Jan Westenberg	16 = Harm Leemhuis
2 = Harm Kompagnie	17 = Henk Leus (dirigent)
3 = Jan Noppers	18 = Hendrik Leemhuis
4 = Hendrik Hulleman	19 = Jan Ramaker
5 = Willem ten Brinke	20 = Eg Leemhuis
6 = Bennie Hulleman	21 = Eb van der Sluis
7 = Egbert Berenst	22 = Seine Potgieter
8 = Be Schonewille	23 = Seine Kampman
9 = Henk Schonewille	24 = Ferdinand van 't Veen
10 = Harm ten Brinke	25 = Wolter Hulleman
11 = Roelof Schonewille	26 = Be van der Sluis
12 = Gerrit Jan Zweers	27 = Harm Potgieter
13 = Sander Schonewille	28 = Henk Snoeijink (nog steeds lid!)
14 = Gerrit Jan Luisman	
15 = Hendrik Potgieter	

Het was een gezellige club in die tijd. Met veel jonge leden. De familie Leemhuis is net zo'n grote Beatrix-familie als de Schonewilles en de Potgieters. Naast Hendrik had je Jan, Eg en Gretha. Eg was bijzonder muzikaal. Hij werd zelfs dirigent van het korps van de PTT in Apeldoorn. En schreef daarvoor zelf muziek voor het fanfare- en trompetterkorps. Hij heeft ook veel gedaan voor Beatrix.

Bé Schonewille en Gerrit Ramaker bewaren bijzonder goede herinneringen aan de Taptoes waaraan Beatrix regelmatig meedeed. Het maandenlang oefenen voor de uitvoering, de drukbezochte oefening op het dorpsplein, de gezelligheid van het reizen in de bus, het samen presteren tijdens de show, de grote belangstelling van het publiek; daar genoten ze van. De malletband, de drumband en fanfare waren samen dan wel honderd man sterk!

De minder leuke herinneringen worden bijna altijd bepaald door de periodes waarin er een minder gemotiveerde groep leden is. Leden die te vaak afzeggen voor de repetities, die thuis te weinig oefenen. Daarmee ergeren ze niet alleen de dirigent,

maar demotiveren ze ook hun collega leden. Deze periodes zijn er altijd geweest in de zeventigjarige geschiedenis van Beatrix.

Ontspannen

Henk Snoeyink, die in 1953 lid werd: „Elk lid maakt wel eens zo'n periode mee. Dan is het gewoon even niet leuk. Maar als je een tijd geen muziek speelt mis je dat ook wel. En de gezelligheid. Weet je; een avond samen muziek maken maakt je hoofd leeg. Hoor ik ook altijd van anderen. Sommigen komen met hoofdpijn en gaan heerlijk ontspannen weer naar huis.”

Henk Snoeyink begon net als Gerrit Ramaker als klepperaar. Henk werd direct gegrepen door de muziek, door het samen muziek maken.

Ook hij leerde zijn eerste noten van Hendrik Leem-

Gerrie Berenst 1971

De Koepel

De Koepel van Bergentheim is een bijzonder gebouw. Eigenlijk vormt het markante bouwwerk het culturele hart van het 'dorp aan het kanaal'.

De bouw van de Koepel vond plaats in 1957. De officiële opening was in 1958. Het initiatief voor de bouw kwam uit de diverse muziekverenigingen die Bergentheim toen had: zangvereniging Excelsior, mondaccordeonvereniging EMS en muziekvereniging Beatrix. Zij zochten, gesteund door het bestuur van Plaatselijk Belang, naar een permanente ruimte om te oefenen, om verlost te zijn van het gebedel bij de diverse grote bedrijven, om daar 's avonds gebruik te mogen maken van bijvoorbeeld een kantine.

Voor de financiering deden de muziekverenigingen en de vereniging Plaatselijk Belang weer een beroep op de Bergentheimers. En die trokken als vanouds weer gul de portemonnee. Twintigduizend gulden werd er bijeen gebracht! Genoeg voor de bouw van (we praten over 1957 ...) de Koepel.

Vanaf 1958 hadden de genoemde muziekverenigingen dus hun eigen repetitieruimte. Ook maakte de bibliotheek van deze ruimte gebruik. Voor de exploitatie werd een stichting in het leven geroepen, de Stichting Zang- en MuziekkoepeL. De oprichters van deze stichting waren de heren Willem Merjenburgh, Henk Leemhuis, Albert Kooij, Egbert Rosink en Jan de Vogel. De gebruikers betaalden een bescheiden huur aan deze stichting. En leverden ook leden voor het bestuur.

De Koepel werd een begrip in Bergentheim. Bijzonder was dat de ramen aan de zijde van het veld uit de kozijnen konden worden getild. Daardoor was het mogelijk kleinschalige openluchtconcerten te geven.

Henk Snoeyink heeft zo'n veertig jaar in het bestuur van de Stichting Zang- en MuziekkoepeL gezeten. De laatste jaren van de stichting was hij voorzitter, secretaris en penningmeester tegelijk! „We waren als Beatrix vrijwel de enige gebruiker. Met af en toe een incidentele huurder. Bijvoorbeeld voor een klein evenement of een privé feest. Natuurlijk werden het onderhoud, de energielasten en kosten voor verzekering voor ons een steeds groter probleem. We waren dan ook heel blij dat Hans Schipper, van de bekende bakkersfamilie, de Koepel wilde kopen en opknappen.”

Mede omdat leden van Beatrix arbeid leverden bij het opknappen van het verouderde gebouw, kon de vereniging een gunstige huurovereenkomst uit het vuur slepen. Het belangrijkste is dat Beatrix nu tot in lengte van jaren de zekerheid heeft van een eigen en kwalitatief goede repetitieruimte.

Tekst....

Fanfare voor de koepel

huis. En oefende thuis in de keuken op de bugel. „Boek tegen de koffiepot en spelen maar. Na een jaar oefenen mocht ik met het grote orkest meedoen”.

Henk heeft door de jaren heen heel wat dirigenten meegemaakt. Vooral aan Henk Leus bewaart hij goede herinneringen. „De man kon met een geintje leiding geven. Als je een foute noot speelde en hij je daar twee keer op had gewezen zei hij de derde keer: de volgende keer dat je een B in plaats van een bes speelt krijg ik een dikke sigaar van je. Gedreven was hij ook. Hij vond dat je de avond voor een concours geen alcohol moest drinken. Andere dirigenten dachten daar trouwens anders over. Sommigen zeiden: drink maar een biertje. Word je ontspannen van.”

Tekst....

Fanfare

Eind jaren vijftig werd Nederland, dat met film en TV nog niet vermeld was, overweldigd door een film van cineast Bert Haanstra. De film vertelt het verhaal van twee rivaliserende fanfares in het pittoreske dorpje Giethoorn. Het werd een echte klassieker. Vele malen herhaald. Henk Snoeyink: „Ik heb de film diverse malen bekeken met mijn kameraad Eg Leemhuis.”

Gerrit Ramaker weet naar aanleiding daarvan nog een leuk verhaal te vertellen. „We hadden vroeger in Bergentheim twee oranjeverenigingen en ook twee oranjefeesten. Op beide feesten, op dezelfde dag natuurlijk, liep er een muziekband. Een keer kwamen we elkaar tegen op de Kanaalweg. We speelden gewoon door. Niemand wilde voor de ander onderdoen.”

Muziek opende soms ook andere deuren, ervoer Gerrit Ramaker. „Ik moest in dienst. De eerste drie weken mocht ik niet naar huis. Maar ik kreeg verrassend genoeg bezoek, van onze dirigent Henk Leus. Die had in het militaire trompetterkorps gespeeld en regelde daar voor mij ook een plaats. Ik speelde elke dag. Was bijna een professional. Ik heb een fantastische diensttijd gehad. Ik ben pas in 1999 gestopt met Beatrix, nadat ik in 1998 een hartinfarct had gekregen.”

Lyrakorps en Fanfare taptoe Bergentheim (1981)

Het echtpaar Snoeyink krijgt een musicale hulde.